

УДК 7.012:687

ТЕМА ВІЙНИ В УКРАЇНІ В ТВОРЧОСТІ СУЧАСНИХ ДИЗАЙНЕРІВ ОДЯГУ

ЮХИМЧУК Анастасія¹, ПАШКЕВИЧ Калина¹, КАСС Богдан²

¹Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна

²Бренд модного одягу «KASS», Київ, Україна

yukhymchuk.ao@knutd.edu.ua

У роботі проведено аналіз використання моди як засобу вираження емоцій і думок брендів щодо військового конфлікту в Україні. Дослідження включає огляд колекцій сучасних дизайнерів одягу, застосування ними символіки та матеріалів для відтворення власного погляду на тему війни, особливо через емоційний вплив на глядачів.

Ключові слова: сучасність, мода, колекція одягу, концепція колекції.

ВСТУП

Трагічні події, такі як військовий конфлікт в Україні, значно впливають на модну індустрію, стимулюючи вітчизняних дизайнерів та кутюр'є зі світовим ім'ям до включення тематики миру, солідарності та гуманітарних проблем у свої колекції. Це проявляється у використанні символіки миру, елементів військового одягу та тематичних мотивів, які виражають позицію підтримки та співчуття щодо постраждалих та конфлікту загалом [1].

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є аналіз колекцій сучасних дизайнерів одягу, а саме, використання моди як засобу вираження емоцій щодо військового конфлікту в Україні.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Трагедія українського суспільства знайшов свій прояв у колекціях вітчизняних дизайнерів. Перші колекції, створені в умовах повномасштабної війни почали презентувати на 51-сезоні Ukrainian Fashion Week, який було вирішено зробити міжнародним, аби підтримати дизайнерів і зберегти сезон SS 23, який опинився під загрозою. Ініціативу Support Ukrainian Fashion від UFW підтримали 9 тижнів моди, які представили колекції 43 дизайнерів з України в межах показів та в digital-форматах [2].

Міжнародний сезон Ukrainian Fashion Week стартував у липні на Мальті показом Nadya Dzyak, яка представила «Seasonless Collection 2022» у чорних кольорах (рис. 1, а). Якщо раніше в колекціях дизайнерки було багато яскравих кольорів та відтінків, адже саме вони її надихали, то після 24 лютого за словами дизайнерки: «... чорний колір став відображенням стану її душі».

Під час тижня моди в Будапешті у 2022 році українські бренди представили колекції, які відображали сприйняття дизайнерами війни.

Поєднання елементів мілітарі з квітами у колекції бренду Yadviga Netyksha стали символом спаплюжених українських степів (рис. 1, б). Колекція дизайнера бренду Kir Khartley отримала назву "Свобода" (рис. 1, в). Під час її створення митець надихався силою жіночого духу. Водночас колекція Starchak стала оповіддю про трагедію українських міст, які постраждали від російського вторгнення (рис. 1, г). Вишивка назв населених пунктів була нанесена на спаплюжені гільзами, цвяхами та склом речі. Ці елементи одягу стали символічним відтворенням подій в Україні, що відобразили біль та трагедію, пов'язані з війною, через використання різних декоративних елементів та символів на одязі [1].

Рис. 1. Моделі колекцій «Ukrainian winter-summer 2022» брендів: а) Nadya Dzyak; б) Yadviga Netyksha; в) Kir Khartley; г) Starchak

У рамках Паризького тижня моди український бренд LITKOVSKA презентував колекцію SS 24 під назвою "REBIRTH", яка сповнена символіки стійкості та витривалості, характерних для українських жінок (рис. 2, а). Центральним елементом колекції є образ пшеничних зерен, які увібрали в себе символіку збереженого життя та повернення до витоків.

Лілія Літківська втілює ідею руйнації як нового початку за допомогою складних деконструйованих силуетів та потужної символіки. На місці проведення показу колекції було розміщено QR-коди, що ведуть до хроніки зруйнованих міст в Україні, нагадуючи про людську ціну війни та закликаючи до відновлення землі та надії [3].

Під час Тижня моди у Парижі українська дизайнерка Катерина Квіт представила нову колекцію FW 23/24, яка відображає творче бачення моди в умовах політичної та соціальної нестабільності (рис. 2, б). У колекцію увійшли тренчі, жакети, костюми, бомбери, спідниці з розрізами та топи, виготовлені з натуральної шкіри.

Використання шкіри та "рваний" крій моделей символізують розколи та розломи у житті українців, що стикаються з війною. Бренд працює виключно із

натуральною шкірою, адже екологічність залежить від довговічності та якості речей. Натхненням для колекції також послужили роботи художника Саймона Бергера, який трансформує хаос у гармонію і красу. Так само і колекція Katerina Kvit – це намагання перетворити тяжкі переживання на позитивну енергію, втілену у речах [4].

На Тижні моди в Будапешті в 2022 році, бренд GASANOVA представив колекцію FW24/25, натхнену образом «жінки з перцем», втіливши в ній незламний дух, пристрась і незалежність українських дівчат (рис. 2, в). Нова лінійка зосереджена на чорному кольорі як основі бренду, що доповнюється «ароматом чорного перцю». Цей елемент стає ключовим у колекції, особливо читаючись у жатій фактурі тканини, яку виготовили вручну та прикрасили нею сукні, лацкани піджаків, вставки на рукавах і навіть гудзики. Головний акцент зробили на намистинках, що імітують горошини перцю.

Бренд TAMAR KEBURIA представив колекцію FW24-25 під назвою "Reflections", яка відзначає непохитну стійкість та силу сучасної української жінки в умовах війни та боротьби за майбутнє країни (рис. 2, г). Дизайнерка Тамріко Кебурія, яка двічі стала переміщеною особою через війну, поєднала моду зі складною темою ідентичності тих людей, хто був змушений виїхати. Використовуючи символічні дзеркальні валізи на подіумі, дизайнерка звернула увагу на свій особистий досвід. Кожен елемент колекції відтворював наратив мужності та символіку різноманітності людських історій, що спільно виявляють прагнення до життя та єдину долю усіх, хто зазнав випробувань великої складності [5].

Рис. 2. Моделі колекцій брендів: а) LITKOVSKA SS 24; б) Katerina Kvit FW 23/24; в) GASANOVA FW 24-25; г) TAMAR KEBURIA FW 24-25

Осторонь не залишилися і світові бренди, один за одним висловлюючи свою солідарність з Україною: Giorgio Armani, який свій показ на Тижні моди в Мілані провів у повній тиші; Ізабель Маран, яка під час показу колекції бренду підсвітила подіум синьо-жовтими кольорами; Демна Гвасалія, який розпочав шоу Balenciaga із вірша українського поета Олександра Олеся «Живи, Україно, живи для краси» [2].

ВИСНОВКИ

Дизайнери активно використовують моду як засіб вираження своїх емоцій та думок щодо військового конфлікту в Україні. Колекції відображають теми руйнації, боротьби, але й надії та витривалості українського народу. Використання символіки та матеріалів, таких як чорний колір, елементи мілітарі, натуральна шкіра, створюють потужний образ відображення сучасних реалій. Кожна колекція має свою унікальну історію та намагається відтворити дух часу та душу українського народу через моду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабіхіна О. Мода трагічних часів: як війна змінює наш гардероб. 2022. *Наш Київ*. URL: <https://nashkiev.ua/style/moda-tragichnih-chasiv-yak-viina-zmnyue-nash-garderob>
2. Кравченко С. Мода під час війни: чим з запам'ятається нам цей рік. 2023. *Elle*. URL: <https://elle.ua/moda/fashion-blog/moda-pid-chas-viyni-chim-zapamyataetsya-nam-cey-rik/>
3. Татаренко І. LITKOVSKA презентує колекцію SS24 «REBIRTH»: символ стійкості та надії, що проростає крізь темряву. 2024. *Marie Claire*. URL: https://marieclaire.ua/uk/fashion___uk/litkovska-prezentuye-kolektsiyu-ss24-rebirth-simvol-stijkosti-ta-nadiyi-shho-prorostaye-kriz-temryavu
4. Розбите життя: колекція Katerina Kvit осінь-зима 2023/24. 2024. *Vogue*. URL: <https://vogue.ua/article/fashion/brend/rozbite-zhittya-kolekciya-katerina-kvit-osin-zima-2023-24-51865.html>
5. Татаренко І. Українські бренди TAMAR KEBURIA, J'AMEMME та GASANOVA представили колекції на London Fashion Week. 2024. *Marie Claire*. URL: https://marieclaire.ua/uk/fashion___uk/688097

YUKHIMCHUK A., PASHKEVYCH K., KASS B.

THE THEME OF THE WAR IN UKRAINE IN THE CREATIVITY OF MODERN CLOTHING DESIGNERS

The paper analyzes the use of fashion as a means of expressing the emotions and opinions of brands regarding the military conflict in Ukraine. The study includes an overview of the collections of contemporary fashion designers, their use of symbols and materials to reproduce the resilience and endurance of the Ukrainian spirit, especially through the emotional impact on the audience.

Key words: modernity, war, Ukraine, fashion, collections